

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA KAUNO TADO IVANAUSKO ZOOLOGIJOS MUZIEJUS

Valstybės biudžetinė įstaiga. Laisvės alėja 106, LT-44253 Kaunas,
tel./faksas (8-37) 22 96 75 [el. p. info@zoomuziejus.lt](mailto:el.p.info@zoomuziejus.lt) <http://www.zoomuziejus.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188727491

IŠVADA DĖL KAUNO TADO IVANAUSKO ZOOLOGIJOS MUZIEJAUS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) 6 straipsniu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, bei atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejuje (toliau – Muziejus) atliktas Muziejaus veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimas.

Analizuotas laikotarpis 2019-2020 m.

Vertintos veiklos sritys

Viešųjų pirkimų vykdymas

Siekiant nustatyti, ar Muziejaus veiklos srityje – viešųjų pirkimų organizavime – egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinta šios srities atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams:

1. **Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.** Per analizuojamąjį laikotarpį Muziejuje *nebuvo* užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Muziejuje taip pat *nebuvo* užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

2. **Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.** Muziejus viešųjų pirkimų organizavimo srityje kontrolės ar priežiūros kitų jai nepavaldžių fizinių ir / ar juridinių asmenų atžvilgiu nevykdo. Ši veiklos sritis susijusi išskirtinai su įstaigos vidaus administravimu.

3. **Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.** Viešųjų pirkimų organizavimo (valdymo ir

atlikimo) tvarka, perkančiųjų organizacijų teisės, pareigos ir atsakomybė reglamentuota Viešųjų pirkimų įstatyme, Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše, patvirtintame Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas). Muziejuje atsakingus asmenis ir Muziejaus mažos vertės viešųjų pirkimų (toliau ir – pirkimai) organizavimo tvarką nuo pirkimų poreikio formavimo iki pirkimo sutarties rezultato įvertinimo arba, jeigu pirkimo sutartis nebuvo sudaryta, - iki pirkimo procedūros pabaigos nustato Mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo taisyklės, patvirtintos Muziejaus direktoriaus 2017 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Kauno Tado Ivanausko muziejaus viešųjų pirkimų organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Muziejaus taisyklės). Šiose taisyklėse pakankamai apibrėžtos atsakingų asmenų vykdomos funkcijos, jų įgyvendinimo tvarka bei atsakomybė. Įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir Muziejaus administracinių aktų kolizijų, nepriimtų administracinių aktų, būtinų įstatymų ar kitų teisės norminių aktų įgyvendinimui, viešųjų pirkimų organizavimo srityje nenustatyta.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. Muziejaus veikla nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ir savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Muziejaus priimamiems sprendimams, susijusiems su viešųjų pirkimų organizavimu, nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo. Sprendimai šioje srityje priimami savarankiškai, jų nederinant su kitais subjektais.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Muziejaus atliekami viešieji pirkimai nėra susiję įslaptinta informacija. Muziejus tokia informacija savo veikloje nedisponuoja.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Muziejuje.

Atsižvelgiant į tai, kad Muziejaus viešųjų pirkimų organizavimo sritis atitinka vieną iš nustatytų kriterijų – daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, (5 kriterijus) ir remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, Muziejaus viešųjų pirkimų organizavimo sritis priskirta prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Viešųjų pirkimų organizavimo veiklos srities vertinimas

Vertinimas atliktas analizės metodu, analizuojant teisės aktus, reglamentuojančius viešųjų pirkimų organizavimą.

Vykdamas viešųjų pirkimų organizavimą yra laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, Muziejaus taisyklių ir kitų teisės aktų. Per analizuojamąjį laikotarpį nebuvo nustatyta šių teisės aktų pažeidimų. Taip pat nebuvo gauta tiekėjų pretenzijų ar kitų asmenų skundų, pranešimų, kitokio pobūdžio informacijos dėl Muziejaus ir (ar) jos darbuotojų veiklos / priimtų sprendimų vykdamas viešuosius pirkimus teisėtumo, pagrįstumo.

Mažos vertės viešuosius pirkimus vykdo Muziejaus direktoriaus 2016 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. V-07 paskirti pirkimų organizatoriai arba 2018 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V-18 sudaryta viešųjų pirkimų komisija. Visi komisijos nariai yra pasirašę nešališkumo deklaracijas. Mažos vertės pirkimai vykdomi vadovaujantis 2017 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. V-26 patvirtintomis Muziejaus viešųjų pirkimų organizavimo taisyklėmis (toliau - taisyklės), kurios skelbiamos Muziejaus tinklapyje. Planuojamų metinių pirkimų suvestinė, viešųjų pirkimų ataskaitos, informacija apie įstaigoje vykstančius ir įvykusius pirkimus, sudarytų sutarčių vertės, skelbiama Muziejaus tinklapyje bei CVP IS informacinėje sistemoje.

Už Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi Tarnyboje yra atsakingas Muziejaus teisininkas.

Pažymėtina, kad Muziejaus taisyklėse yra numatyta kada pirkimus atlieka pirkimo komisija. Sprendimą dėl pirkimo komisijos sudarymo ir pavedimo atlikti konkretaus pirkimo procedūras komisijai arba pirkimo organizatoriui priima Muziejaus direktorius.

Reikalingų pirkti prekių, paslaugų ar darbų techninę specifikaciją (pagrindines charakteristikas) pateikia pirkimo iniciatorius. Techninę specifikaciją (pagrindines charakteristikas), pirkimo organizatorius atlieka rinkos tyrimą, įvertina galimybes prekes, paslaugas ir darbus įsigyti iš CPO arba per ją ar atlikti pirkimą CVP IS priemonėmis.

Muziejaus taisyklėse yra nustatytos aiškios pirkimo poreikio formavimo, iniciavimo ir pasirengimo jam procedūros, Muziejaus darbuotojų, pirkimų organizatorių, uždaviniai ir funkcijos šioje pirkimo organizavimo stadijoje taip pat aiškiai apibrėžti. Šioje stadijoje korupcijos rizikos veiksnių nenustatyta, kadangi darbuotojai nepriima sprendimų savo nuožiūrą, visus sprendimus aprobuoja (priima) Muziejaus direktorius.

Muziejaus direktoriui priėmus sprendimą dėl pirkimo vykdymo, tolesnes pirkimo procedūras atlieka pirkimų organizatorius arba sudaryta pirkimo komisija.

Pirkimų organizatorius parenka pirkimo būdą, atlieka pirkimo procedūras Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo nustatyta tvarka (apklausia tiekėjus, pasirenka laimėtoją ir kt.), pildo mažos vertės pirkimo pažymą bei atlieka kitus veiksmus. Taigi pirkimų vykdymo stadijoje sprendimus priima vienas asmuo – pirkimų organizatorius. Dėl šios priežasties egzistuoja piktnaudžiavimo tikimybė, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų pirkimų įstatymas suteikia galimybę tiekėjui ginčyti perkančiosios organizacijos veiksmus ar priimtus sprendimus. Tiekėjų pretenzijas nagrinėja pirkimų komisija, tokiu būdu užtikrinant kuo objektyvesnį skundžiamų veiksmų ar sprendimų pervertinimą.

Pastebėtina, kad apie visus pirkimus, kurių vertė didesnė kaip 10 000 Eur be PVM yra skelbiama ir pirkimai atliekami naudojantis CVP IS sistema.

Pirkimo sutarčių vykdymą prižiūri atsakingas muziejaus darbuotojas – paskiriamas muziejaus direktoriaus ir nurodomas pirkimo sutartyje. Muziejaus taisyklėse yra aiškiai ir tiksliai reglamentuojama sutarties vykdymo eiga, atsakingų asmenų veiksmai. Jeigu sutartys sudarytos tik žodžiu. Tokiu atveju pirkimą patvirtinančiais dokumentais yra sąskaita faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai, perdavimo-priėmimo aktai.

Išvados. Korupcijos pasireiškimo tikimybė Muziejuje organizuojant viešuosius pirkimus formaliai atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 dalies 4 dalies 5 punkte nustatytą kriterijų, tačiau reali korupcijos pasireiškimo tikimybė yra vertintina kaip minimali.

Motorinių transporto priemonių naudojimas ir naudojimo kontrolė

Motorinių transporto priemonių naudojimo sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė: atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės naudojantis tarnybiniu transportu įvertinimas atliktas, siekiant nustatyti galimą riziką Muziejaus darbuotojams piktnaudžiauti naudojant tarnybinių transportą, sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, įvertinti teisinį reglamentavimą, užtikrinantį efektyvų ir racionalų Muziejaus turto valdymą ir naudojimą juo.

Vertinimas atliktas analizuojant motorinių transporto priemonių naudojimo tvarką reglamentuojančius teisės aktus. Vertinta, ar taikoma pakankama motorinių transporto priemonių naudojimo kontrolė, ar nesudaroma prielaidų Muziejaus darbuotojams piktnaudžiauti naudojantis motorinėmis transporto priemonėmis.

Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus tarnybinių lengvųjų automobilių ir kitų motorinių priemonių naudojimo taisyklės 2017 m. balandžio 26 d., patvirtintos direktoriaus įsakymu Nr. V-07 (toliau - Taisyklės) laikytinos pagrindiniu Muziejaus vidaus teisės aktu, nustatančiu prevencines priemones korupcijai pasireikšti naudojantis Muziejaus motorinėmis transporto priemonėmis, todėl atliekant vertinimą analizuojamos šios Taisyklės.

Taisyklės nustato tarnybinių lengvųjų automobilių bei kitų motorinių priemonių naudojimo, saugojimo, žymėjimo, techninės priežiūros, remonto, naudojimo kontrolės, ridos ir degalų apskaitos, netarnybinių automobilių naudojimo tarnybos reikmėms tvarką ir darbuotojų atsakomybę už šių Taisyklių pažeidimą.

Tarnybiniais automobiliais bei kitomis motorinėmis priemonėmis naudojasi tik tie darbuotojai, kurie yra skiriami Muziejaus direktorius įsakymu, perdavimas įforminamas perdavimo – priėmimo aktu, Taisyklių 5 ir 31 punktai.

Automobiliai ir kitos motorinės priemonės laikomi nuolatinėje saugojimo vietoje. Muziejaus ūkio skyriaus vedėjas kontroliuoja tarnybinių automobilių ir kitų motorinių priemonių panaudojimą, pravažiuotų kilometrų apskaitą, degalų sunaudojimą pagal nustatytas normas, kelionės lapų užpildymą. Apie nustatytus pažeidimus nedelsdamas informuoja muziejaus direktorių, Taisyklių 14 ir 33 punktai.

Visuose Muziejaus naudojamuose automobiliuose sumontuota palydovinė vietos nustatymo sistema „E-transportas“ kuri nustato automobilių judėjimą, greitį, nuvažiuotą atstumą ir kitą svarbią informaciją reikalingą kontrolei vykdyti Taisyklių 20 punktas. Kiekvieną kartą panaudojus tarnybinį transportą yra pildomi kelionės lapai, šios dokumentacijos išdavimo ir priežiūros tvarką užtikrina Muziejaus finansų skyrius.

Kitų motorinių priemonių: traktorių, motorinių valčių, žoliapjovių sauga naudojimo metu, kuro sunaudojimas, tinkamos techninės būklės užtikrinimas, atsakingų darbuotojų paskyrimas numatyti Taisyklių 31-33 punktuose. Galutinę kontrolę atlieka Muziejaus ūkio skyriaus vedėjas.

Pažymėtina, kad per analizuojamą laikotarpį tarnybinės veiklos nusižengimų, susijusių su ne tinkamai naudojamu tarnybiniu transportu, Muziejuje nebuvo.

Išvados. Muziejaus teisės aktai, reglamentuojantys tarnybinių automobilių ir kitų motorinių priemonių naudojimą, saugojimą, jų priskyrimą ir kt., yra aktualūs ir nustato aiškią tarnybinio transporto panaudojimo tvarką. Pažymėtina, kad „E-transportas“ sistema leidžianti realiu laiku stebėti Muziejaus tarnybinio transporto judėjimą, nuvažiuotą atstumą ir kitus svarbius parametrus visiškai užkardo korupcijos pasireiškimo galimybes Muziejaus tarnybinio transporto naudojimo srityje. Šios sistemos kontrolę vykdo ūkio skyriaus vedėjas, finansų skyrius bei Muziejaus direktorius.

Direktorius

Ramūnas Grigonis